

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 260.

V Ljubljani, v ponedeljek 14. novembra 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z D u n a j a, 12. novembra.

Sodstvo in šolstvo.

Najvažnejša dogodka včerajšnje in današnje državnozbornske seje sta bila odgovora justičnega in učnega ministra na interpelaciji grofa Pininskega in grofa Hohenwarta. Justični minister grof Schönborn razposlal je namreč predsedništvom višjih deželnih sodišč neki ukaz gledé ravnanja pri kazenskih sodnijskih razpravah, zlasti gledé vodstva glavnih obravnav. Grof Pininski ga je vsled tega v seji 8. t. m. vprašal, ali bi mar ne hotel objaviti tega ukaza, če ne v celoti, pa vsaj v bistvenih določbah.

Grof Schönborn odgovarjal je včeraj na to interpelacijo s tem, da je prečital dotični ukaz od kraja do konca. Minister je priznaval, da sodniki splošno prav tolmačijo in izvršujejo kazenski red, ob enem pa tudi našteval grde in obžalovanja vredne napake, ki so se vrinile v take obravnave in med prebivalstvom vzbujajo veliko nevoljo. Nekateri voditelji kazenskih obravnav kaj radi delajo opazke, ki ne spadajo k stvari, se brez potrebe spuščajo v politične razprave, ali se pa celo z neslanimi opazkami norčujejo. Minister nadalje graja, da se zatoženci zaničujejo, da se ž njimi ravna, kakor da bi bili že za krive spoznani, in obžaluje, da se omeja pravica zagovornikov, ter priporoča, da naj se sodniki ozirajo na osebo zagovornikovo, ki naj se opominja, da se strogo drži postavno določenih mej, ki naj se pa ob enem spoštuje kot sodstven faktor. Minister nadalje obžaluje, da so se nekaterekrat vsled sodnikove neokretnosti, nepremišljenosti, hudomušnosti, brezaktčnosti, ali tudi zlobnosti privatne ali družinske zadeve spravljale v sodnijsko dvorano in da se je za take reči na frivolni način zlorabil kraj pravičnosti.

Zato priporoča predsedništvom, da naj se za voditelje sodnijskih obravnav izbirajo možje, od ka-

terih je pričakovati, da so kos dotični pravdi, da imajo pa tudi dovolj potrebnega takta in da morejo varovati dostojnost sodništva. Ta odgovor je bil od poslancev vsprejet z živahnim odobravanjem, ker je gotovo vsak pošten človek želel, da se pri sodnijskih odpravljajo gori navedene napake, ki jih je mogel marsikje opazovati vsakdo, ki je imel pri sodnijah kaj opraviti. Sicer je pa ta odgovor tako pomenljiv, da bo čitateljem gotovo vstreženo, ako ga objavite v celoti in jim na ta način pokažete, kako se imajo po ministrov volji pri kazenskih obravnava vesti sodniki.

Drug važen čin je današnji odgovor učnega ministra na interpelacijo grofa Hohenwarta gledé odredbe okrajnega šolskega sveta dunajskega, s katero je bilo katoliškim otrokom prepovedano, pri znamenju sv. križa izgovarjati: „V imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha“.

Dotična interpelacija bila je stavljena 5. t. m. in je čitateljem znana iz „Slovenca“. Minister v svojem govoru priznava istinitost dotičnih odredb in našteva dueve in uradne številke dotičnih pisem ter sklepa z zagotovitvijo, da se bode v daljšem razvitku te zadeve posluževal svoje vrhovne nadzorniške pravice in ne pripuščal nobene odredbe, ki bi utegnila žaliti verski čut katoliškega prebivalstva.

Tudi temu odgovoru, zlasti poslednjemu stavku, so z „dobro“-klici pritrdjevali poslanci, ali katoliški konservativni stranki ta odgovor vendar ne zadoštuje. Minister je našteval samo številke dotičnih aktov, v interpelaciji pa se je zahtevalo od njega, da naj dotična pisma sama predloži zbornici, da poslanci izvedó nagibe in razloge, ki so okrajni šolski svet pripravili k omenjeni odredbi. Dalje so vprašali, kako hoče minister skrbeti za redno poslovanje šolskih oblastev, pri katerih je skozi sedemnajst mesecev nerešena tičala ta reč; ali na to vprašanje minister ni nič odgovoril, ravno tako ni povedal, kaj se je zgodilo z uradniki, ki so zakrivilili to reč.

Okrajni šolski nadzornik Sonntag, ki je bil odpravljen sv. križ iz šole, bil je sicer od šolstva predstavljen k pošti, in višji uradnik, ki je predsedoval seji, v kateri je bil storjen dotični sklep, dobil je menda ukor, ali zakaj gospod minister tega ni povedal v svojem odgovoru? Katoliški konservativni poslanci hočejo vsled tega v prihodnji seji predlagati, da naj se o ministrovem odgovoru prične javna razprava v državnem zboru, in se zaradi tega jutri opoldne snide Hohenwartov klub. Za ta predlog hočejo glasovati tudi mladočeški in krščansko-socialni poslanci, vendar ni upanja, da prodere, ako poljski poslanci glasujejo z levičarji. Sicer pa z ministrovim odgovorom niso nezadovoljni samo katoliško-konservativni poslanci, ampak tudi levičarski listi delajo kisle obraze, ker se jim dozdeva, da je minister Gautsch s svojim odgovorom preveč krenil na katoliško stran. Vendar pa je skoraj gotovo, da levičarji ne bodo hoteli o tej reči javno govoriti v zbornici. Ta dogodek zopet kaže, da je težko dvema gospodoma služiti.

Schneider in Lueger.

Znano je, kako so levičarji o svojem času prijemali poslanca Schneiderja, ker je bil na nekaterih volilnih listkih prečrtal nekatera imena in namesto njih napisal druga. Dr. Lueger porabil je včerajšnjo sejo, da je levičarjem vrnil njihove napade. Proti koncu seje imela se je namreč vršiti dopolnilna volitev v nekatere odseke. Poslancev je bilo komaj še 50 v dvorani, ali treba jih je bilo za pravilnost volitve vsaj 100. Poljski poslanec Szcze-panowski pobral je torej vse listke, kar jih je bilo okoli njega po klopih, in jih je vrgel v košček, s katerim so strežaji pobirali listke. Pri vsem tem naštevali so samo 84 listkov, zato je zapisnikar grof Kavnic strežajem rekel, naj gredo še enkrat pobirat, da dobé še 16 listkov. Vse to, rekel je Lueger, videl in slišal sem sam. To ravnanje je nepostavno in kaznjivo. Predsednik je dal dr. Luegerju prav in

LISTEK

Cikago in svetovna izložba leta 1893.

(Iz „Č. osad v Americe“.)

(Konec.)

Središče ozemlja Zjedinjenih držav nahaja se v severnem delu države Kansas; nekoliko zapadno od Cikaga. Dolgo je priznaval ameriški narod nevredoma srednje ozemlje in trgovinski pomen mesta Cikaga. Od leta 1860, ko je bil Abraham Lincoln imenovan kandidatom predsedništva, vršili so se skoro vsi narodni shodi in posvetovanja velikih političskih strank v Cikagu. Istotako se vrše vsi industrijski in delavski shodi v Cikagu, ako se ne prelože iz posebnih razlogov zaradi mesta. Cikago na-življejo po vseh Zjedinjenih državah „the convention city“ — mesto shodov ali posvetovanj.

Glavni razlogi, zbog kojih je bilo mesto Cikago izbrano za svetovno izložbo, je prvič njega lega in izborna občilna sredstva. Reklo se je, da bo izložba primerno množaštevnejša, če je mesto za izložbo za pokrajine ugodno in od vseh strani hitro pristopno. Pot preko vsega ozemlja naše Unije ostrasila bi sto- in stotisoč obiskovalcev, ko bi se izložbeno mesto nahajalo na kakem koncu Zjedinjenih držav, a ne v središču.

Dalje je Cikago glavno središče železniške sestave na severo-ameriškem ozemlju. Ker je največje pristanišče ob velikih jezerih, da, drugo pristanišče vse dežele, podaje velikanske olajšave za prevažanje in dovažanje blaga ter potovalcev po vodi in tako omogočuje, kakor nijedno drugo mesto, po vsi deželi dovoz po mokrem in suhem. Vsi ti razlogi so istotako pomenljivi za razstavljalce in udeležnike inozemstva, kakor za Američane, kajti čim večja je udeležba izložbe, tem večji je i prospek za izložbenika.

Vožnja iz Novega Jorka v Cikago traja nekaj nad 24 ur; a tudi draga ne bode, kar svedoči to, da čikaški izvoščeki brez truda in težave konkurirajo z novojorskimi i v državah, nahajajočih se med obema mestoma.

Izložba, prirejena v kakem primorskem mestu, ne imela bi takih uspehov zaradi tega, ker bi udeležniki ne imeli tu prilike, poznavati gostoljubne dežele in prave Amerike, v koji se v inostranstvu toliko malo ve zanesljivega.

Mesto Cikago samo je za obiskovalca jako poučno; vzraslo je kakor nobeno mesto na vsem svetu. Tekom pol stoletja postalo je s soslednimi vasicami, Cikago svetovno mesto, drugo mesto v Ameriki in sedmo — kar se tiče stanovništva — na svetu.

Od te dóbe, ko so bila predmestja združena z mestom Cikago, zavzema to mesto večjo površino, nego katerokoli mesto na svetu. Zavzema, kakor se umeje samo po sebi s svojimi 176 angleškimi štiri-jaškimi miljami tudi obširne, doslej prazne prostore, kar mu je omogočilo in dalo prednost za tako podjetje, kakor je svetovna izložba. Površine več nego 1000 akrov, da, še bi trebalo 1500 akrov, bi le težko moglo najti kako drugo mesto. Poleg tega je mesto na obalah jezera Michigan; in tem načinom more predočiti ne samo v istini pravcati obraz Se-verne Amerike, temveč ima i neizpuni vir najboljše vode v bližini, bodisi kakoršnemukoli namenu.

O vseh teh okoliščinah, kakor o podjetnosti čikaškega občinstva, njega neumorni marljivosti, neupogneni eneržiji, neverojetnih napredkih v razvitku mesta, gostoljubnosti čikaškega stanovništva ter prostornosti, število in lagodnosti njih hotelov, o tem so imeli dosta prilike se uveriti členi postavodajnega zbora na političkih shodih.

Oni so poznali prednosti, kakršne ima Cikago za svetovno izložbo. Vrh tega so čikaški meščanje še prej, nego se je sklenilo v kongresu, kje se ima prirediti svetovna izložba, z zasebnimi podpisi kot jamstvo nabrali svoto — pet milijonov dolarjev, in so s tem sijajno dokazali kongresu, da premorejo nekoliko več, nego delati — same obljube.

naznanil, da se ima dotična volitev še enkrat vršiti v današnji seji.

V pričetku današnje seje se oglasi poslanec Szczebanowski in pravi, da je res oddal glasovnice svojih sosedov, ali le takih, ki so bili sicer v zbornici, pa ne na svojih prostorih. Strogo se to sicer res ne strinja z opravičnim redom, ali že veliko let je to v navadi; odločno pa mora oporekati, da bi se njegovo ravnanje v eno vrsto stavljal z ravnanjem Schneiderjevim. To je pripravilo Luengerja, da je še enkrat poprijel besedo in povdarjal, da je bil Schneider z vednostjo in privolitvijo v zbornici navzočih poslancev popravil glasovnice, katere so dotični poslanci potem sami oddali. To ni bilo nič napačnega; ako pa kdo odda volilne listke nena- vzočih poslancev, je to po njegovem mnenju prelo- mitev opravičnega reda. Če so torej svoje dni tako hudo obsojali Schneiderja, morajo grajati tudi Szczebanowskega; on zahteva enako pravico za vse; če se njegova stranka kritikuje, si on usoja kriti- kovati tudi druge stranke, kar bode v javnih shodih zaradi tega dohodka v zdatni meri tudi storil.

Vodne zadeve.

Se-le v današnji seji so bile rešene točke, ki so stale že na dnevnem redu prve seje in so ne- spremenjeno obveljali resolucijski nasveti gospodar- skega odseka. Vse točke zadevajo obširne vodne stavbe, namreč zvezo Donave in Odre, zvezo Donave, Vltave in Labe in vravno Labe. Zaradi obilnih že zadnjih omenjenih stroškov steče pa gotovo še ve- liko vode v Črno, Severno pa Vzhodno morje, predno se prične dotična dela.

Prihodnja seja bo v sredo dne 15. t. m.; na dnevnem redu so poročila zaradi sodnijskih pre- iskav proti nekaterim poslancem, glavna razprava o državnem proračunu in poročilo o ponarejanju živil.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. novembra.

Notranje dežele.

Gaučev odgovor na Hohenwartovo inter- pelacijo ne ugaja levičarjem. Njih listi mislijo, da je Gauč le zaradi tega tako odgovarjal, ker se je bal, da Hohenwartov klub pójde sicer v opozicijo. Posebno židovski „N. Fr. Pr.“ ni po godu, da je učni minister obljubil, da ne bode trpel nobene naredbe, ki bi žalila verska čuvstva katoliškega prebivalstva. Boji se že za sedanje šolske zakone, o katerih trdijo celo škofje, da ne ugajajo čuvstvom katoličanov. Ta židinja je celo iztaknila, da so vsled Gaučevega od- govora ustavne pravice in svobodščine v nevarnosti. Po modrovanju „N. Fr. Pr.“ se učni minister pri svojih naredbah nema ozirati na verska čuvstva, temveč se mora ravnati le po zakonih. Tudi se boji „N. Fr. Presse“, da se bodo žalila verska čuvstva prebivalcev drugih veroizpovedanj, če se bode tako oziralo na katoličane, kakor želé interpelantje. — Vidi se, da levičarjem nikakor ni prav, da se vlada neče odreči popolnoma podpori Hohenwartovega kluba. Po zabavljanju nemških glasil bi kdo sodil, da bodo kar odpovedali nemški liberalci prijateljstvo ministru Gauču, kar se pa seveda ne bode zgodilo. Katoličanje se pa odgovora Gaučeve interpelacije

Konečno še nekoliko številnih podatkov o iz- ložbi, ker so glavne svote že itak znane. Prejemki so proračunjeni na 115,775.000 frankov. Glavne številke teh prejemkov so nastopne:

V delnicah, koje je vpisalo izložbeno finančno društvo, 28 milijonov in 140.000 frankov; 25 mili- jonov frankov v obligacijah, za-nje jamči mesto; 50 milijonov frankov vstopnine, 5 milijonov frankov za prodani material itd.

Temu nasproti so proračunjeni izdatki na 77 milijonov 440.000 frankov. Veščaki smatrajo ta pro- račun za jako optimistišk, ter prorokujejo, da bo iz- ložba imela primanjkljaj. Osobito vstopnina je pro- računjena previsoko; na 50 milijonov vstopnine treba 180 dnij po 280.000 frankov, koje svote do- segla še nobena izložba.

Nekaj posebnega je to, da se vsakeršne upravne izvršitve in posli, koji so drugje brezplačni, v Ame- riki bogato plačujejo. Tako stane n. pr. vsaka seja upravnega odbora 150.000 frankov; najemnina ali stanovnina za prostore odborovih sej stane 25.000 frankov, za pregledovanje računov je proračunjeno 50.000 frankov itd.

Toda, kaj to, Amerika je bogata; Zjedinjene države nimajo samo nobenega dolga, one gospoda- rijo, kakor znano, leto za letom z velikim prebit- kom in zbog tega se izložbeno podjetje ne straši možnega deficita. A. S.

pač ne smemo preveč veseliti, kajti od tega odgo- vora pa do premembe šolskih zakonov v katoliškem zmislu je pač še precej daleč. Najbrž pojda vse v starem tiru dalje.

Državni zbor. V sredo se začne budgetna debata. Če tudi se bode vršila na okrajšan način, vendar ni misliti, da bi budget bil rešen do Božiča. Budgetna debata bode trajala torej še v januariju. Letos tudi stranke pri generalni debati ne bodo tako zdržljive, kakor so bile lani, ko so govorili jedino zastopniki skrajnih strank. Lani ni bilo pri budgetni debati toliko povedati, ko je bilo minolo komaj tri mesece, ko se je bila dovršila prejšnja budgetna debata. Letos bodo v generalni debati govorili za- stopniki vseh strank. Čehi so že odložili govornike za generalno debaro. Govorili bodo dr. Dyk, dr. Slavik in dr. Zucker. Gregor bode pa menda govoril še le pri finančnem zakonu.

Izseljevanje iz Galicije. Poljski klub je sklenil, da ne interpeluje vlade zaradi izseljevanja kmetov iz Galicije. Gospodje so stvar dobro pre- mislili in se prepričali, da je bolje, če stvari ne obe- šajo na veliki zvon, ker je slabih gospodarskih raz- mer kriva slaba deželna uprava. Poljaki so preveč tirali visoko politiko in so pri tem preveč zanema- rili narodnogospodarske zadeve. Sedaj priznavajo poljski listi, da se ne izseljujejo le Rusi, temveč tudi Poljaki, ter da izseljevanju neso krive le kake agitacije.

Vnanje države.

Avstrija in Rusija. V soboto zvečer pri- peljal se je ruski carjevič na Dunaj in bil seveda jako prijazno vsprejet. Ta obisk je v prvi vrsti se- veda le dejanje uljudnosti in nema toliko političnega pomena. Odnosaji mej Rusijo in Avstrijo so pa taki, da je že jako pomenljivo, če se ruski carjevič sploh ustavi na Dunaju. V delegacijah je grof Kalnoky označil odnosaje mej avstrijskim in ruskim dvorom za izvrstne, odnosaje mej Rusijo in Avstrijo pa samo za korektne. Javno mnenje v Rusiji Avstriji nikakor ni prijazno. Proti nobeni državi ruski listi toliko ne pišejo kakor proti Avstriji, niti proti Angliji ne. „Novosti“ so nedavno priobčile članek, v katerem naši državni naravnost odrekajo pravico do obstanka in jej prorokujejo razpad v manjše samostojne države. Prihod carjevičev na Dunaj pa kaže, da v višjih krogih nekaj drugače sodijo o Avstriji, nego časopisje. Ta obisk bode še bolj utrdil dobre od- nosaje mej obema dvoroma. Ker zlasti v Rusiji car jako vpliva na vnanjo državno politiko, tudi dobri odnosaji mej dvoroma, ne morejo ostati brez bla- godejnega vpliva na odnosaje mej obema državama. In s tega stališča z veseljem pozdravljamo carjevičev prihod na Dunaj.

Srbija. V Srbiji traje dalje huda borba mej liberalno vlado in radikalno stranko. Liberalci skušajo sedaj izviti radikalcem občinsko oblast iz rok v raznih občinah. Podpisujejo se nezaupnice radikalnim občinskim zastopom. Po srbskih posta- vah mora odstopiti občinski odbor, če se proti njemu dobi od volilcev gotovo število podpisov. V Belemgradu se na ta način liberalcem ni posrečilo, da bi izsilili nove volitve, več sreče pa imajo v ne- katerih drugih občinah. Minister notranjih stvari je pa prefektom naročil, da naj kar sami razpišejo nove volitve, kjer se je proti občinskemu odboru dobilo dovolj podpisov, ko bi se županstvo obotav- ljalo. V Semendriji se pa skušajo na tak način zne- biti radikalnega županstva, kakor so že bili posku- sili v Belemgradu. Zapri so župana in tri občinske svetovalce zaradi zlorabe uradne oblasti. Na ta način bi seveda lahko izvili radikalcem še marsikje oblast iz rok, da neso pri najvišjem sodišču skoro sami radikaleci, kateri vladi prekrizajo marsikak načrt. V tej borbi mej radikaleci in liberalci ne odločuje pra- vica, temveč velikrat le sila, razni uradi, celo so- dnijski, se več strogo ne drže postav, temveč, odlo- čujejo po svojem strankarskem stališču. Ker ima pa vlada več sredstev, se radikaleci začenjajo bati, da propadejo pri volitvah. Te dni so se že posvetovali o tem, da bi v tem slučaju s protestom ostavili zbornico.

Francija. Ministerski predsednik pripravlja zakon, po katerem se bodo preskrbele vdove in si- rote osob, usmrtenih in poškodovanih po anarhi- stičnih atentatih. — V zbornici je v soboto bil na dnevnem redu razgovor o panamski družbi. Bulan- gist Pontois je pa vso debato napeljal le na pred- pravice dostojanstvenikov častne legije. Predlagal je, da se ti dostojanstveniki smejo poklicati pred navadno sodišče, kakor drugi državljani. Dosedaj jih je smelo soditi le vzkljeno sodišče. Njegov predlog je bil naperjen proti Lesepsu. Pravosodni minister se je izrekel proti nujnosti tega predloga, ali zbor- nica je vendar sklenila, takoj razpravljati o njem. Pontois ga je utemeljeval s tem, da v demokratični državi ne sme biti nobenih predprav, temveč mora veljati jednaka pravica za vse. Zbornica je skoro jednoglasno vsprejela ta predlog. Zanj so glasovali tudi mnogi monarhisti, ki sicer radi zagovarjajo razne predpravice. — Vsi delavci, ki so bili obso- jeni zaradi izgredev v Carmauxu in potem pomilo- ščeni, so zopet dobili delo. Nekatere je vzela car- mauška družba v delo, druge pa albijaka. Stvar bi bila sedaj popolnoma poravnana, da se v Parizu ni pripetil anarhistični atentat, ki je nekako v zvezi z dogodki v Carmauxu.

Grška. Kakor se sedaj govori, ne hujška di- rektno Rusija Grkov proti Bolgarom in Rumunom, temveč Francija. Rusija v Atenah nema posebnega vpliva, zato je pa najela Francijo, da dela za njene namene. Francoski vpliv je pa v Atenah že dolgo jako velik. Grki pričakujejo, da jim bodo kdaj Francozi pomagali vresničiti njih velikogrške težnje.

Belgija. Položaj postaja malo resen. Delavci so vedno predrznejši. Jedino vojaška sila z bajoneti in topovi še vzdržuje red. Ze v Bruselju ni vse v redu; ali hujše je še drugod. Nemiri v Gentu so bili večji, nego se je sprva priznavalo. Bila je že prava vstaja. Delavci so že trgali mestni tlak, da napadejo žandarmerijo in naredé barikade. Javna poslopja po vseh večjih mestih stražijo močni od- delki vojakov. Socijalistiški agitatorji pa neprestano hujskajo delavce.

Lzvirni dopisi.

Iz Hrvatske, 12. novembra. „Kako je bilo takrat, ko se je rabila tezalnica, ko so z najgrozovitejšimi mukami iskali krivovercev in čarovnic“... tako piše na p r e d n j a š k i N a r o d, in s tem člankom se razodeva slovenski inteligenciji, da mu je popolno neznano katoliško življenje srednjega veka; s tem kaže „Narod“, da še zdaj, ko so zgodovinarji vže toliko pisali, razpravljali in dokazali, ne ve, ali se pa pred učenim svetom nevednega dela, da je bila dvojna inkvizicija cerkvena in državna, da je bil razloček mej eno in drugo kakor mej nočjo in dnevom. Cerkevna inkvizicija še obstoji in nihče, še „Slov. Narod“ se ne pritožuje zoper njo. Državne inkvizicije ni več na papirji, obstoji pa še dejansko.

Kdo je pa sežgal na gromadi zadnjo čarovnico? Povej „Narod!“ Tvoj vzor je protestanstvo, glej, v slobodni Svici, v republiki, ne v katoliškem kraju, temveč v reformiranem kantonu Glarusu, ne v sred- njem veku, nego l. 1782. so čarovnico sežgali na gromadi, ne katoliški duhovniki temveč slobodni, razsvetljeni, reformirani ljudje protestantje. — Kje so najzadnje odpravili tezalnico? Na blaženem Nem- škem, ktero je Martin Luter reformiral, v knježe- vini Reuss-Greiz in sicer ne davno. Zakaj ne pri- poveduješ rajši o ruski vladi, ktera preganja našo sv. vero in Poljake krvoločno, grozovito, ne v „temnem“ srednjem veku, nego v „razsvetljenem“, slobodnem, liberalnem XIX. veku. To pripoveduj svojim bralcem, ali o tem molčiš.

Res lepe reči ponuja „Narod“ svojim omikanim bralcem; lep napredek v zgodovini in to v XIX. stoletju!

Udanostne izjave.

Občina Erzelj pri Vipavi je poslala to-le izjavo: Podpisana občina Erzelj pri Vipavi, akoravno najmanjša na Vipavskem, vendar je no- bena, če tudi večja, ne presega v spoštovanju do Vas prevzvišeni naš škof! Vkljub temu, da nima naša občina že 15 let svojega dušnega pastirja, vendar je ne omaje nobena sila v katoliških na- čelih in v sinovski udanosti do Vas posvečenega namestnika apostolov. Tudi iz naše male občine so bili štirje možje na l. slov. katol. shodu, kjer so jih navdušili krasni govori, vzlasti pa še Vaša go- vora v stolni cerkvi in na shodu. Pričala sta slo- vesno o Vaših iskrenih željah priversti nas katoliške Slovence k jedino pravi katoliški in narodni omiki in k večni sreči. Zato pa podpisani z vsem ognjem in z vso odločnostjo svojega prepričanja obsojamo osorne napade liberalnih časopisov, katere ob- soja četrta božja zapoved sama na sebi ter iz- javljamo s tem svojo iskreno udanost in sinovsko zvestobo do Vas. Vse to nečastno in nespoštljivo ravnanje nasprotnikov katoliških načel pa nas tem bolj prepričuje, kako potreben je bil l. slov. katol. shod in koliko blagoslova bi on rosil na naš zati- rani slovenski narod po vseh slovenskih pokrajinah, ako bi vsi slovenski narodnjaki pomagali izvrševati njegove blagonosne sklepe. V to pomoz! Ob- čina Erzelj pri Vipavi. Franc Stegovec, župan, Fr. Bukovič, Anton Koder, svetovalec, Janez Pegan, Fr. Vidrih, Al. Sorta, Janez Kobal, Franc Bizjak, Jož. Volk, Jožef Ferjantič, Jožef Bizjak, odborniki.

Zupanatvo v Kovorju pri Tržiču je po- slalo to-le izjavo: V občinski seji dne 6. t. m. polno zbrani zastopniki tukajšnje občine so soglasno, na- vdušenjem in brez vsakega vnanjega vpliva sklenili, Vam, premilostni višji pastir, s temi skromnimi vsticami izraziti svojo otroško udanost, neomejeno zaupanje in vso pokorščino. Naj se piše o Vas, kar se hoče, naj se hujška zoper našo vse časti vredno duhovščino, kolikor se more — mi v e m o, k o m u

imamo verovati! — Vera vsajena po verni materi v naše sroa, ostala nam bo najdražja svetinja do zadnjega diha! Vera v Boga, zaupanje v Vašo prevzeto osebo in v našo vzorno duhovščino — vse to nam je trdno, kakor je trden nebotečen Trglav v znadnji Gorenjski. — Zupanstvo v Kovorju pri Trzinu. — Lor. Alijančič, župan; Jurij Klemenčič, Jan Pogačnik, občinska svetovalec; Al. Valjavec, Jož. Zupan, Jan. Ribnikar, Jož. Langus, Jan Golmajer, Ant. Pogačnik, Jož. Ribnikar, Janez Brejce, Jan. Pretnar. — Živeli!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. novembra.

(Novi višji državni pravdnik.) Na mesto g. pl. Schreya je imenovan višjim državnim pravdnikom pri graškem nadsodišču g. dr. Moric pl. Pflügl. Rojen je bil l. 1834 v Gorici, služboval je kot avskultant v Gradcu, kot pristav v Mariboru in Celju, kjer je bil imenovan drž. pravdnika namestnikom, pozneje zopet v Gradcu, kjer je bil l. 1887 imenovan nadsodišča svetovalec. Zmožen je tudi slovenskega in italijanskega jezika.

(Konservativno obrtno društvo) je imelo včeraj v rokodelskem domu svoj društveni shod. Poleg družega je sklenilo, izročiti deželnemu odboru petico, da čim preje razpiše dela za novo ljubljansko bolnišnico. Ako je namreč časa dovolj za razna dela; udeležé se jih lahko tudi mali obrtniki. — Soglasno je konservativno obrtno društvo sklenilo, izročiti deželni vladi protest proti obstanku zloglasne prostitucijske hiše v Ljubljani s prošnjo, da slavna deželna vlada odstrani to zlo, ki napravlja ljubljanskemu mestu neizmerno sramoto ter je prebivalcem ljubljanskega mesta v najhujšo spoditiko. — Sprožila se je tudi misel, naj se osnuje v Ljubljani odbor, ki bo nabiral podpise za skupni protest vseh ljubljanskih prebivalcev proti tej neznosni sramoti. — Vrlim možem konservativnega obrtnega društva za ta odločen korak v varstvo javnega poštenja v ljubljanskem mestu izrekamo toplo zahvalo ter vzlasti z veseljem pozdravljamo nameravano osnovanje odbora, ki imej namen, v skupnem protestu proti temu najsilnejšemu „narodnemu škandalu“ zbrati podpise vsega poštenega prebivalstva ljubljanskega. — Morda bi kazalo, ta odbor razdeliti na podobore posameznih ljubljanskih farâ? — Želimo le, da se ta misel vresniči hitro, čim preje, tem bolje.

(Umrl) je tukaj v soboto zvečer v 18 letu svoje dobe Ivan Komp, dijak VIII. gimnazijskega razreda. Bil je izredno priden in bogoljuben mladenci; vsak teden je hodil k spovedi in sv. obhajilu ter rad obiskaval cerkvene govore in pobožnosti. Pripravljal se je za vstop k beuronskim benediktinom in še na zadnjo uro ga je skrbelo, ali ga bodo hoteli vsprejeti. Tolažil se je še v bolezni, da bode vsprejet, če ne drugače, za cerkvenika. Prepričani smemo biti, da že gleda Jezusa, katerega je tako pristržno ljubil in mu tako vzgledno služil.

(Izpite učiteljske usposobljenosti) so delali minoli teden na tukajšnjem učiteljskem, in sicer dva kandidata še za ljudske šole z nemškim učnim jezikom, sedem kandidatov za ljudske šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom, dva kandidata za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom, jeden kandidat za ljudske šole z nemškim učnim jezikom. Izpita ni prestal jeden kandidat. Od kandidatov so štiri naredile izpite za ljudske šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom, tri samo z nemškim učnim jezikom, jedna kandidatinja ni prestala izpita za meščanske šole, druga ne za francoščino. Pri izpitih je bil navzoč gosp. dež. šol. nadzornik Jos. Šuman. Štiri č. gospe uršulinke delajo izpite za meščanske šole.

(Občinski svet ljubljanski) ima v torek, 15. dan novembra t. l., ob 6. uri zvečer v mestni dvorani sejo. — Dnevni red: 1. Oznani predstava. 2. Poročilo o reorganizaciji občinskih uradov. 3. Pravnega in personalnega odseka poročilo a) o naloženju glavnice Jernej Sallocherjeve dijaške ustanove; b) o c. kr. finančnega ministerstva odloku glede obrokov za plačevanje domarine v Ljubljani. 4. Policijskega odseka poročilo a) o prostovoljnega gasilnega društva ljubljanskega predlogu, da se prepusti stara brigalnica barjanom; b) o prošnji za premestitev žitnega trga s Poljan na Križevniški trg; c) o deželnega odbora kranjskega dopisu glede izposlovanja jednega mesta Nje

c. in kr. visočanstva cesaričinje Štefanije za škrofulozno otroke v morski kopelji Gradiški; d) o nekaterih policijskih stražnikov prošnjah za denarne podpore. 5. Šolskega odseka poročilo a) o računih vodstev mestnih ljudskih šol glede porabe dotacij v šolskem letu 1891/92; b) o prošnji vodstva tri-razredne dekliške ljudske šole v Lichtenthurnovem sirotišču za podporo v nakup primernih knjig na šolsko knjižnico.

(Nesreče.) V soboto popoldne so našli mrtvo 87 let staro Franciško Zumer iz Kamnika v potoku poleg smodniške tovarne v Kamniku. — Dne 10. t. m. pa so našli mrtvo 42 let staro Marijo Brezec v gozdu pri Studencu. — Dne 9. novembra čistil je v Hrastovu pri Polčanah posestnik Juri Turin skažen sod. Zažgal je v njem špiřit, a sod se je razpočil in dno je zadelo nesrečnega posestnika s tako silo, da je bil nesrečnež v malo urah mrtev. — Iz Celja se poroča, da je šestdesetletni posestnik Stefan Mastnak iz Zavrha pri obiranju jabolk padel z drevesa ter mrtev obležal. — 7. t. m. je hlapec Anton Ažnik pri Slov. Gradcu v gozdu pri obsekavanju padel s smreke ter takoj vsled pretresenja umrl.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) prvo XX-krono ste darovali domorodkinji danes z besedami, ki naj je doslovno ponatisnemo v naslednjem: „Prečastiti gospod prvomestnik! Prvo XX-krono, katero sve si prislužili, darujevi prekristni in prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda. Naj ljubi Bog blagoslovi Vaše delovanje! Na Dunaju dne 11. novembra 1892. Antonija Rebek-ova in Rozalija Rebek-ova.“ — To je ob enem prvi kronin dar naši družbi; ni došel iz bogataševih rok — ampak bil je „prislužen“. In uprav v tem znamenju; v znamenju „moli in delaj“ je našega naroda in naše družbe prihodnost. Čast tem delavnim rokam!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Čudna smrt.) V soboto zvečer so na tukajšnjem kolodvoru v železničnem vozu našli mrtvega Jos. Cusiča (Kusiča), ki je bil zidar v Radečah in se je vračal domov v Videm na Laškem. Med vožnjo je še sprevozniku hotel izročiti listnico s 47 gl., češ, da bode umrl in denar naj se pošlje njegovim ljudem. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

(Za tamburaške zборе) namera izdati g. učitelj J. Bartl nove skladbe ter nas prosi, da priobčimo sledeče naznanilo: Ker so se jeli tamburaški zbori v nas širiti ter je upati, da bode ta jugoslovanska godba se udomačila pri naših narod. društvih, a nam primanjkuje potrebnih slovenskih muzikalij, sklenil je podpisanec, ako se dovelj naročnikov oglasi, izdati sledeče skladbe za popolni tamburaški zbor: 1. Venec slovenskih pesmij obsezajoč „Hej Slovani“, „Mila lunica“, „Otok bleški“, „Po jezeru“, „Bratci veseli vsi“. 2. Venec narod. vojaških pesnij. 3. Venec slov. pesnij obsezajoč „Sem slov. deklica“, „Venček na glavi se“, „Sarafan“, „Mati lepa“. 4. „Pri zibeli“, „Mrak“. 5. „Pridi Gorenc“, „Danici“ zbor za brat-solo. 6. „Žezulinka“. Vse skladbe pisane so v najložjem slogu ter namenjene početnikom. Oglasila sprejema J. Bartl učitelj v Šmartinu.

(Duhovniške spremembe v lavantinski vladikovini.) Prestavljena sta čč. gg. Fr. Črnenšek z Vidma k sv. Vidu pri Ponikvi in Fr. Brglez od sv. Stefana na Videm. — Razpisana je župnija sv. Andreja v Leskovcu do 19. dec. t. l.

(Zvest hlapec.) Pri nekem kmetu na Gospo-svetskem polju na Koroškem služi hlapec Kl. Kainz že sedemdeset let istemu gospodarju, h kateremu je prišel 12 leten deček za pastirja. Zvestega hlapca odlikoval je svetli cesar, podarivši mu srebrni križec za zasluge. S posebno svečanostjo ob navzočnosti precej odlične gospe in mnovega ljudstva pripel se je Kainzu dne 30. okt. križec. Ob isti priliki odlikovana sta bila drugi hlapec in dekla v priznanje dolgoletnega službovanja pri istem gospodarju.

(Letošnjih davkov) od 1. januarja do 30. septembra nabralo se je v državnih blagajnicah avstrijskih 249,542.689 gl., samo na Dunaju so v tem času dobili v blagajnico čez 36 milijonov.

(Blagoslovljenje vojašnice v Gorici.) Pretečeni četrtak blagoslovil je magr. F. A. Košuta novo vojašnico za brambove v Gorici v navzočnosti raznih dostojanstvenikov. Vel častno poslopje stoji na Tržaški cesti, poleg slovenskega oddelka kmetijske šole, nasproti staremu pokopališču. Poslopje je 68 metrov dolgo, 28 metrov široko in 20 metrov visoko; ima tri nadstropja z raznimi drugimi prostori. Vojašnico

je sezidal gorški mestni svetovalec Ant. Polli. Vojašnica bode imela ime po nadvojvodi Rainerju.

(Z Dunaja) se nam piše: Tukajšnjim Slovincem znani kavarnar g. Karol Schwarz se je preselil v nove lepe prostore L. Wollzeile 36 (Bauernfeld-Hof).

(Sadjerejstvo.) Potovalni učitelj za sadjerejo v Mariboru bode prihodnje dni predaval v šoštanjskem okraju, in sicer dne 13. t. m. predpoldnem v Št. Ilju, popoldne v Št. Andražu, dne 14. popoldne v Št. Janžu, 15. v Skalah, 16. v Šoštanju in 17. pri Sv. Martinu na Paki.

(Sežiganje mrličev.) Piše se nam: Poročalo se je nedavno, da so župani zbrani v Pliberku na Koroškem sklenili na predlog župana Fr. Mayer-ja iz Prevalj naprositi vis. vlado, naj dovoli, da smejo ob situaciji kolere mrliče sežigati. Dodatno omenjamo, da se je ravno isto, na predlog istega župana, sklenilo v Velikoven. Naprosili so c. kr. okr. glavarstvo, naj poskrbi, da bo c. kr. dež. vlada dovolila sežiganje mrličev. Ko bi še prej, predno se to dovoli, kdo umrl za kolero, naj pa dovoli to c. kr. okr. glavarstvo! Kje hočejo sežigati mrliče je g. Mayer pozabil povedati! Morda mislijo naši novi pagani kar plavže v Prevaljah porabiti v ta namen??

(„Südmark“) se giblje. Kmetom hoče seči pod pazduho z ustanovitvijo hranilnic in posojilnic po sistemu Raiffeisen. V to izdalo je vodstvo društva gostobeseden poziv, v katerem naglašja veliki pomen takih posojilnic ter v svet pošilja „epohalno“ vest, da hoče tudi „Südmark“ vpe-ljati te zavode! Zato pozivlja vse „liebe Lands-leute“, naj se obračajo v tej zadevi do vodstva, ki jim bo vselej ustreglo, kolikor more, s podporami in pojasnili, ker društvo hoče prevzeti vse troške prve vravnave takih posojilnic. — Da je dosedaj še nameravana ustanovitev posojilnic po „Südmarki“ le nova zvita nakana zoper Slovence, za to pač ni treba posebnih dokazov! Po teh denarnih zavodih hočejo nasprotniki našega kmeta dobiti v svoje pesti, a ga potem prav s pomočjo njegovega denarja potujčiti. Vloviti kmeta po kapitalu v zvito nastavljen mreže ter ga potem izkoriščati ob volitvah in stoterih drugih prilikah v svoje namene, je pač vredno nemškega — liberalizma! Hvala Bogu, da smo Slovenci z narodnimi denarnimi zavodi že precej dobro oskrbljeni. Hvala tudi našim zavednim in delavnim domo-ljubom, ki so nam ustanovili ter nam še ustanav-ljajo domače posojilnice, ki tudi ob naših mejah že res sijajno prospevajo! S pomočjo slovenskih posojilnic stopimo v bran nasproti nakanam „Süd-marke, ki preži na naše najdražje: vero ter narod-nost!

Liga + 7.

(„Naglica škoduje!“) mislijo bojda c. kr. šolske oblastnije koroške pri reševanju raznih vlog, pritožb in prizivov v zadevi slovensko-verske šole. Niso redki slučajji, da se na kak odlok čaka nad 10 mesecev, da do 20 mesecev — če se dotična vloga sploh ni izgubila na potu v Celovec ali se položila v kakšni pisarni do večnega počitka! „Gut“ Ding braucht Weile“, veli sicer nemški pregovor — kojega so pa naši gospodje v šolski uradih že davno ob veljavo spravili; kajti vsi odloki, ki se izdajo o našem perečem šolskem vprašanju in ki se „kuhajo“ toliko časa, so pač vse prej, nego „gut“ Ding!! — Ze koncem lanskega leta zagnali so liberalni nemški listi vrišč, da je občina Tolsti Vrh do-bila slovensko šolo, — o kateri pa v istini do danes ni ne duha ne sluha! C. kr. naučno mini-sterstvo je sicer zaukazalo naj dež. šolski svet k o-roški reši vso zadevo, a le-ta do danes obč. od-boru v Tolstem Vrh ni dostavil nobenega odloka. Menda iščejo novih vzrokov, da bi mogli vso za-devo rešiti v Slovincem nasprotnem smislu ali jo vsaj zavleči! — Slovenski občinski zastop v Kot-mari vasi nad Celovcem pritožil se je pri c. kr. naučnem ministerstvu zoper odlok c. kr. de-želnega šolskega sveta koroškega, po katerem se ima tamošnja dvorazredna šola razdeliti v dve — jedno slovensko, drugo nemško šolo! Dobro!

—rj—

Telegrami.

Dunaj, 12. novembra. Danes ob 8. uri 45 minut zvečer pripeljal se je carjevič. Na kolodvoru so ga vsprejeli z vojaškimi častmi cesar, nadvojvode, knez Lobanov, grof Wolkenstein, osobstvo ruskega veleposlaništva in dostojanstveniki. Cesar in carjevič sta se trikrat poljubila, potem je carjevič nadvoj-vodam podal roko. S kolodvora se je car-jevič peljal na strani cesarja v cesarski

dvorec. Cesar in nadvojvode imeli so rusko uniformo in ruske rede, carjevič pa avstrijsko uniformo. Pri prihodu v cesarjev dvorec pozdravili so carjeviča grof Kalnoky in višji dvorniki.

Dunaj, 12. novembra. Cesar je potrdil izvolitev kanonika Kohna knezonadškofom olomuškim.

Dunaj, 13. novembra. Danes je carjevič položil venec na rakvo cesarjeviča Rudolfa in bil pri božji službi v kapeli ruskega veleposlaništva. Cesar je osebno peljal carjeviča k cesarici. Mnogobrojno občinstvo je carjeviča jako simpatično pozdravljalo. Po obisku pri cesarici je carjevič zajutrkoval pri nadvojvodi Karolu Ludoviku v ožjem rodbinskem krogu. Ob 3. uri popoldne je ruski carjevič vsprejel grofa Kalnokyja v avdienci, ki je trajala skoro jedno uro. Velicega shoda v cesarskem dvoru so se udeležili: cesar, cesarica, carjevič, nadvojvode in nadvojvodinje, knez Lobanov z osebstvom ruskega veleposlaništva, skupni ministri, grof Taaffe, Fejervary, baron Sterneck, veleposlanik grof Wolkenstein itd. Po obedu je carjevič s cesarjem obiskal operno gledališče. Iz gledališča se je odpeljal s cesarjem na kolodvor severne železnice, kamor je prišel tudi knez Lobanov z veleposlaniškim osebjem. Slovo je bilo presrečno. Veliki knez prestolonaslednik se je cesarju zahvalil za srčni vsprejem.

Dunaj, 14. novembra. Gospodski zbornici predstavljen novi podpredsednik. Novoimenovani člani, mej njimi Pražak, storili so obljubo. Predsednik se spominja umrlih članov. Gospodska zbornica je vsprejela v vseh branjih v zmislu komisije gospodske zbornice zakon o odločitvi zemljišč v javne namene, izpustivši od poslaniške zbornice vsprejeti § 13. Pravosodni minister je zagovarjal zakon, kakor ga je sklenila zbornica poslancev.

Dunaj, 14. novembra. Shod delavskega društva „Zukunft“, radikalno krilo dunajskih delavcev, izrekel se je jednoglasno proti poslednjemu bombnemu atentatu v Parizu in proti vsem takim hudodelstvom poslednjega časa.

Budimpešta, 14. novembra. Ker učni minister Csaky neče sprejeti ponujenega mu portfelja notranjih stvari, sestava ministerstva še ni dovršena in bode treba še kaka dva ali tri dni.

Rim, 14. novembra. Pri včerajšnjih ožjih volitvah je voljenih 39 vladnih pristavev. 13 opozicijonalcev, iz osmih krajev izid še ni znan. Borghi je trikrat propal.

Pariz, 13. novembra. Preiskava o poslednjem bombnem atentatu še nimá nobenega vspeha. V steklenicah, ki so jih našli pri Raabeju, ni bilo razstrelilnih snovij.

Umrli so:

10. novembra. Vincenc Boucon, stolarjev sin, 4 mesece, Dunajsko cesta 7, hripa.

11. novembra. Marija Godeše, brzojavnega paznika vdova, 78 let, Turjaški trg 6, plućnica. — Lucija Anžič, delavčeva žena, 30 let, Hradečkova vas 16, jetika. — Alojzija Hombergt, stotnikova žena, 26 let, Špitalske ulice 9, jetika.

V bolnišnici:
9. novembra. Marija Remškar, gostija, 58 let dysenterie.
10. novembra. Lorenc Košok, dostac, 70 let, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	čas	temperatura	vetar	oblačnost	višina oblakov	relativna vlažnost
7. u. jut.	740 5	6-0	sl. vzh.	oblačno		
12. u. pop.	739 3	7-0	sl. svzh.		0-00	
9. u. zveč.	739 6	5-2	sl. vzh.			
7. u. jut.	738 8	4-4	brevz.	oblačno	0-00	
13. u. pop.	738 7	6-0	sl. vzh.		0-00	
9. u. zveč.	739 9	5-0	brevz.	dež		

Srednja temperatura obeh dni 6-0° in 5-1°, oziroma za 1-6 in 1-0° nad normalom.

Velika 50krajcarska loterija.

Glavni dobiček

75.000

Žrebanje

nepreklicno

1. dec. 1892.

goldinarjev

Srečke à 50 kr. priporočila:

J. C. MAYER v Ljubljani.

Mlad trgovski pomočnik,

kateri je skozi več let služboval v mestu, a sedaj na deželi, vešč slovenskega in nemškega jezika, izurjen in spreten prodajalec mešanega in manufakturnega blaga. **Želi svoje mesto premeniti**, bodisi v mestu ali na deželi. — Ponudbe naj se pošljejo na uredništvo „Slovenca“.

10. novembra.

Pri **Maliču**: Katz, Tempes, Kaiser, Böck, Stern, Mayer, trgovci; Schmötzingger, potovalec, z Dunaja. — Hallina, Brias, trgovca, iz Prage. — Pamer in Türei, trgovca, iz Trsta. — Smolej, tajnik; Eber, vojaški intendant, in Jank, iz Gradca. — Obreza in Komatar, notar, z Vrhnike. — Schinkl iz Zagorja. — Gruntar iz Logateca. — Dusehak, trgovec, iz Budimpešte. — Ogorevc iz Celja.

Pri **Stonu**: Kunvady, Mossman, Hofman, Kulka, Rosenthal, Steiner, Berger, Fernbach, trgovci; Fling, potovalec, z Dunaja. — Seidl in Hoffer, trgovca, iz Trsta. — Cuhn, trgovec, iz Strassburga. — Punzman, z Gorenjeavstrijskega. — Berger z Reke.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočila
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Izvrstna naložba kapitala.

4½% zastavna pisma

gališkega zemljiško-kreditnega društva,

ustanovljenega 1842. l. s cesarskim patentom z dné 1. novembra 1841,

pupilarno varna, davka in pristojbin prosta, torej prosta fatiranja.

Vsprejema jih avstro-ogerska banka.

Ta zastavna pisma izdajajo se na prve hipoteke veleposlastva z jamstvom vseh članov.

Mestno in kmetijsko posestvo je pri tem izključeno.

Zastavnih pisem kroži za gld. 77.333.715, katera so vključena na posestvih v vrednosti 197.136.899 gld., to je 251-6% vrednosti krožujočih zastavnih pisem, tako, da pride na 100 gld. v zastavnih pisemih gld. 251-60 pokritja.

Ta zastavna pisma prodaja po dnevnem kurzu

466 8-7

menjalnica delniške družbe

DUNAJ, „MERCUR“ DUNAJ
Wollzeile št. 30, Mariabilferstr. 74 B.

FRAN REISNER

v Ljubljani, Poljanska cesta štey. 3 (na voglu).

priporočila se prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v

izdelovanje civilnih, vojaških in uradniških oblek

po poljubnem kroju in najnižji ceni. — V zalogi ima tudi vse vsakovrstne narejene obleke.

541 6-1

Dunajska borza.

Dné 14. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	114 " 90 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 40 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	990 " "
Kreditne akcije, 160 gld.	314 " "
London, 10 funtov strl.	119 " 80 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 54 "
Cesarski cekini	5 " 70 "
Nemških mark 100	58 " 90 "

Dné 12. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	112 gld. 95 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 40 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 " "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	186 " 25 "
Zastavna pisma avstr. zem. kred. banke 4%	96 " 20 "
Zastavna pisma	100 " 35 "
Kreditne srečke, 100 gld.	191 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " 80 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	17 " 25 "
Avstr. rubežnega križa srečke, 10 gld.	23 " 35 "
Rudolfova srečka, 10 gld.	63 " 50 "
Salmova srečka, 40 gld.	65 " "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	153 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	2735 " "
Akcije Ferdinandove ev. želez. 1000 gl. st. v.	95 " 5 "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	1 " 18 "
Papirni rubelj	1 " 18 "
Laških lir 100	1 " 18 "

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločitvah pojsov na dunajski borzi. Sveto pismeni in ustni brezplačno.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabilferstrasse 74 B.

Ogerske promese

Žrebanje 15. novembra! 150.000 gld. glavni dobiček.

Zemljiško-kreditne promese

Žrebanje 16. novembra! 45.000 gld. glavni dobiček.